

NORGES BESTE ØRRET- PLASSER

FOTO: Ingrid Bomann-Larsen

Herlige Holselva

- stor ørret på mark og flue

MATFISK 1:
Mellom 35 og 40
cm kan du avlive
en fisk pr. døgn.
Min ørret på 0,8
kilo ligger på
øvre grense.

Mange drar årlig til Hallingdalselva og Hemsila med håp om å fange drømmeørreten. Få har så langt snakket om Holselva, men der er muligheten kanskje enda større til å ta den virkelig store.

Terje Bomann-Larsen
Tekst og foto

Innenfor den steinen bruker det å stå en. Kjentmann Trond Andersson peker og forklarer, mens Ingrid vader forsiktig i posisjon. Hun mater ut fluesnøret mens far følger med. Jeg er litt spent på om hun mestrer den 18 fot lang «hemsilfortommen» som Jørgen Hagen mener er et minimum også her, men det er ingen grunn til bekymring. Flua lander lett og pent og driver fritt med strømmen mot det Trond har utpekt som sannsynlig standplass. Den siste uka i juli er de store døgnfluesvermingene forbi og vakene fåtallige og spredt. Holselva på liten vannføring er dessuten langt fra lettlest, så det er greit med en lokalkjent guide. Selv om de nå er sparsomt til stede, har Ingrid knytt på en imitasjon av *Siphonorus aestivalis*, som i Holselva har samme status som aurivillien i Hemsila.

Slurp! Ingrid gjør tilslag. Det er ingen kjenpe som har tatt flua, men den yter helhjertet motstand med ultras og luftige sprang før den er klar for håven. Vekta i skaftet viser tett på halvkiloen, og den trinne, blanke fisken er sånn sett representativ for elva. Det er godt om slike, og det kan fort bli en av dem som redder dagen for en fluefisker når de store ikke vaker. Men det er storørreten som virkelig teller i Holselva. Og selv om de bare unntaksvis stiger til et insekt denne kvelden, har vi ved selvsyn sett at de er der. Da sola tidligere på dagen sto høyt over de blanke hølene og fiske ble vurdert som sjanseløst, dro vi på sightseeing med Jørgen og kunne flere steder spotte kubber i tokilosklassen i det ginklare vannet. Når sola går bak åsen er det fullt mulig å komme på talefot med storørreten, men denne kvelden begynner det også å blåse, og vakingen opphører helt.

ANDRE FORSØK

En som ikke trenger vak, er Trond. Også han frister gjerne ørreten med dunkrok om den vaker, men det er aktivt markfisk han virkelig er ekspert på (se egen artikkel på side <?>). På min neste tur til Holselva viser han med all tydelighet hvor effektiv metoden kan være når en fluefisker speider forgjeves etter en

TRÅ VARSOMT: På det blanke brekket nederst i Teigehølen kan det stå stor fisk. Trond vader forsiktig, og ikke for langt ut.

steady riser. Han har ikke gjort mange kast før det rapper til nær innoset til Teigehølen:

- Det er en kallosj! utbryter han i begeistring, før ørreten bekrefter påstanden med et hørbart plask. Den gjør noen ultras, men 0,14 mm-sena beskyttes effektivt av den myke 10 1/2-foteren, og jeg går i posisjon for å fotografere

håvingen. Da retter stanga seg og jeg blir snytt for bildet av fisker med trofé. Men Trond fikk sett ryggen nært nok til å øyeveie den til ca. 1,5 kg. Det er en troféfisk for de fleste, men Trond har fått dem på over det dobbelte her, så skuffelsen sitter ikke altfor lenge.

Kvelden fortsetter som den startet: Det blir ikke flere i puddingklassen, men Trond kroker jevnt og trutt fisk rundt halvkiloen. Jeg blir derimot gående å lete etter fisk som vaker mer enn en gang på samme sted, så jeg kan servere ei tørrflue med mål og mening. Men det er ikke bare marken som slår flua denne kvelden. Når ikke ørreten vaker steady, er Tronds lokalkunnskap et vesentlig fortrinn, og han har ett til: I

de fleste hølene er bunnen besatt med store steiner, og de er såpeglatte. Jeg har lettvektsvadesko med gummisåler og mens jeg stavrer rundt som Bambi på glattisen, ligner Trond – på filt-såler – mer på harepusen Trampe. Jeg blir usigelig treg, og våger ikke gå i posisjoner jeg normalt ville valgt.

MATFISK 2: Ingrids fisk på snaue halvkiloen og 35 cm er fritt vilt. Av fisk på denne størrelsen og mindre kan du ta ut så mange du vil.

- Vær tålmodig

Jørgen Hagen er styremedlem i Hemsedal Fiskerforening som administrerer fisket i Holselva, og har vist stort personlig engasjement i prosjektet. Vi vil gjerne vite hvorfor hemsedølene engasjerer seg i nabokommunen?

- Det er fordi vi har opparbeidet mye erfaring i å drive det vi kaller bærekraftig sportsfiske. Grunneierne langs Holselva er blant dem som har tatt interesse for konseptet, og vi bidrar gjerne, selv om Hol strengt tatt ligger utenfor vårt kjerneområde. Holselva kan også bli et bidrag til å lette trykket på Hemsila, selv om sesongene ikke er helt sammenfallende i tid. Dette er den første sesongen vi kjører i Holselva, og selv om vi er godt fornøyde, kan det komme endringer allerede til neste år.

- Og det kan være?
- Først må vi evaluere årets sesong, men det kan for eksempel tenkes at vi innfører ulike kortpriser for ulike deler av sesongen, slik vi har i Hemsil.
- Du er en av dem som har mest erfaring med fluefiske i Holselva. Noen tips?
- Som du har erfart, kan det være vanskeligere å finne regelmessig vakende fisk i Holselva enn i Hemsil. Vær tålmodig, let opp fisken og grip den sjansen du får. Da kan trofeet fort bli større her enn i Hemsedal, avslutter Hagen.

ALLE GODE TING ER TRE

Til tredje besøk er jeg bedre forberedt: Jeg har nye sko med filt-såler, og to stenger, rigget for både vått og tørt. Det har regnet kraftig de siste dagene, og den større vannføringen har gjort elva litt mindre blank og klar. Likevel er det langt fra flom, for Holselva er ei lita elv i et litt for romslig leie. Da den ble regulert for rundt 60 år siden, ble den i realiteten tørrlagt, og regulanten ikke pålagt minstevannføring. Når magasinene ikke renner

over, er det sideelva Usta og noen småbekker som sørger for det som er av strømdrag. Dette er likevel nok til å gi trygge standplasser. Men gode klekkinger til tross, er insektene i Holselva bare litt nistemat på veien til gyteplassene. Som all oppgangsfisk trigges også Holselv-ørreten av litt ekstra trøkk i mot, og for hvert regnskyll går det ny fisk på elva. Tettheten av storfisk øker utover i sesongen, og når sesongen dabber av i andre elver, blir Holselva bare bedre og bedre.

På veien ned fra Geilo, stopper jeg først ved Ankerhushølen som ligger tett inntil riksvegen. Selv om vannet ikke fyller det gamle elveleiet mer enn måtelig, er strømdraget gjennom hølen betydelig bedre enn sist. Det gir større sjanser for blindfiske med nymfe om det ikke blir vakfest. Neste stopp er Teigehølen, der jeg tenker å ringe Trond for å melde min ankomst. Det blir ikke nødvendig, for han står allerede midt i elva med stanga i bue.

PANGSTART MED MARK

Kameraet ligger klart i passasjeret, og jeg får hele sekvensen: Kjøring, håving, veiing, måling og gjenutsetting av en ørret på 2,3 kg perfekt fordelt på 58,5 cm. Mens jeg parkerer bilen og trekker i vadebukse, lander han en til på akkurat kiloen, så nå begynner jeg å føle et ørlite press – både på egne og fluefiskets vegne. Av de to metodene som er tillatt i Holselva, kan aktivt markfiske så langt synes fullstendig overlegen. At dyktige hemsedøler som Jørgen Hagen og Tor Grøthe har landet pene Holselv-rugger på tørrflue, er til mager trøst her og nå. Det sparsomme insektlivet og den ytterst spredte vakingen, styrker heller ikke optimismen. Men innstrømmen til Teigehølen er betydelig striere og lengre enn sist, og egner seg for en metode som i sin tid fungerte på stor oppgangsørret i Numedalslågen: En fyldig

Montana Nymph får tillit i enden av den lange fortomspissen, og siden jeg skal kaste oppstrøms, vil jeg bruke nappindikator for å kunne se om fisken tar mens nymfa driver upåvirket nedover. Istedenfor impregnert polygarn velger jeg ei tørrflue på største lovlig krok (str. 10). Kroppen består av rufsete selulldubbing, og den er egentlig ment å imitere Bibio pomonae som kan forekomme tallrik i Holselva på høsten, men nå blir den først og fremst valgt for sin suverene flyteevne.

MATFISK PÅ OPPHENGER

Som en laksefisker beveger jeg meg skritt for skritt, kast for kast nedstrøms med blikket festet på den lyse vingen av polygarn.

Med ett brytes overflata av et fiskehode, og «duppen» er borte. Jeg tror først det er en liten tass, men så stikker den i vei og trekker ut hele fluesnøret. Utraset ender i et luftig sprang, og jeg vurderer den til cirka kilosfisk. Vekta i håvskafte forteller at det var litt optimistisk, men en smellfeit plugg på 8 hekto lar seg høre, også i Holselva. Målebåndet viser snaue 40 centimeter, så her har jeg også en lovlig matfisk.

Æren er sånn passe reddet og middagen sikret, men jeg er ikke mett. Greit nok at jeg har landet en pen fisk, og at den for så vidt tok tørt, men jeg vil også ha en kallosj, som Trond kaller de på rundt to eller mer. Og helst skal den tas på vak. Mens Trond stikker hjem en tur, renser jeg fisken og finner fram nista. Jeg spiser med utsikt til den glatte strømmen ned mot brekket, men selv om dette er en klassisk tørrflueplass, er det ingen fisk som vaker mer enn én gang på samme sted. Jeg bestemmer meg for å prøve en annen høl, og med en begrensning på maks seks fiskekort pr. døgn, er det liten fare for å havne i kø.

UT IGJEN: Etter kjapp fotografiering skal Tronds rugg på 2,3 kilo tilbake til elva og storfiskgenene videre. Kanskje vil den også gi andre fiskere et adrenalinkick

Fiskefakta

Sesong og fiskekort: Sesongen i Holselva starter nærmeste helg før 1. juni, og varer til 20. september. Fiskekort selges kun som døgnkort (08.00 - 24.00) på www.inatur.no. På den vel 2 km lange sonen for flue- og aktivt markfiske legges det ut 6 kort pr. døgn; 4 til utenbygds og 2 til innenbygds fiskere. Kalender som viser hva som er ledig finnes på inatur.no. For fellessonen nedenfor Øynebrune selges et ubegrenset antall kort.

Priser 2010: Flue- og aktivt markfiskesone: Utenbygds: 300 kr, innenbygds 150 kr. Fellessone: 50 kr. Her selges også ukekort (100 kr) og sesongkort (300 kr).

Utdrag fra fiskereglene for Holselva: All fisk over 40 cm skal settes tilbake. Hver fisker kan avlive én fisk mellom 35 og 40 cm pr. fiske dag. I Holselva er det fritt uttak av fisk under 35 cm. Det er kun lov å benytte mothakeløse kroker (mothakene må være nedklemt). Det skal brukes knutfritt håvnett.

Fluefiske: Det er bare tillatt å benytte énhånds fluefiskeutstyr, maksimalt tre fluer på ett snøre og kun enkeltkroker. Maks krokstørrelse nr. 10. Det skal fortrinnsvis fiskes med tørrflue. Om man vil fiske med andre fluer skal det fiskes oppstrøms.

Markfiske: Det er kun tillatt å bruke én enkeltkrok, maks størrelse nr. 10. Det skal utøves aktivt markfiske. Det skal kun brukes splitthagl, maks 2 stk SSG å 1,6 gr. Det er kun tillatt med monofilament sene med maks tykkelse 0,16 mm.

Overnatting: Det er ingen overnattingsbedrifter i nærområdet til Holselva, men et stort utvalg i alle prisklasser i Ål og Geilo.

Internett: Fiskekort og øvrig info: inatur.no og fiskeihemsedal.no.

Overnatting: hallingbooking.no, rib.no. Fyldig bildegalleri fra Holselva: bomann-larsen.no

STORSTEINET: De store steinene i Ankerhushølen, og flere andre høler i Holselva, gjør kjøring av storfisk spesielt utfordrende. Det gjelder særlig ved liten vannføring som her.

ENDELIG EN STEADY RISER

Trond er tilbake etter middag, og står utvadet med fluestang i Sandermohølen øverst på strekningen da jeg kommer opp fra Ankerhushølen like nedenfor. Der har jeg vært borti en fisk, men etter et mislykket tilslag, ble det stille. Trond har startet nederst og beveger seg sakte oppover i hølen mens han kaster oppstrøms. Det er en taktikk han bruker når han fisker blindt med flue. Og på mitt spørsmål om han har sett vak, bekrefter han at det nettopp er blindfiske han bedriver nå.

Slosj! Både lyden og ringene røper storfisk, og vi myser oppstrøms. Da vaker den igjen – mer forsiktig og lydløst denne gangen.

– Skal jeg ta'n? Jeg føler fortsatt at det er «min tur», og Trond er gjestfri, selv om han var først i hølen. Men jeg vil ikke kaste oppstrøms på denne, for det finnes en bedre posisjon for perfekt tørrfluepresentasjon: Lenger oppe ligger

en diger stein, omtrent på høyde med den vakende ørreten. Så lenge jeg beveger meg på innsiden, kan jeg komme ganske nær uten å sende sjokkbølger mot standplassen. I posisjon bak steinen ser jeg at vakringene nå brer seg lenger ute, og jeg blir usikker på om det er samme fisken. Hvis den fortsatt står nærmere, vil det være dumt å legge fluesnøret midt i synet på den med et kast på fisken bortenfor. Men det er bare den som vaker nå, så jeg tar sjansen på at det bare er én fisk, og at den har flyttet seg.

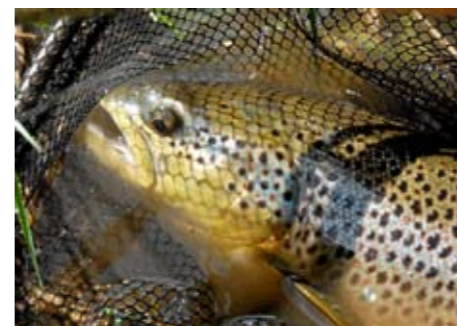

Flua jeg vil friste med, er fortsatt den samme som tok fisk tidligere på dagen. Det er neppe bibio ørreten her beiter på, men selv om det hele dagen har klekket små døgnfluer i beskjedent antall, samt en og annen stor siphlo, er den neppe kresen. At den vaker så ofte er nok et tegn på at den tar alt som kommer.

NÅR ENDEN ER PERFEKT...

Jeg legger kastet tverrstrøms, og løfter stangtoppen en aning så den lange fortomspissen blir liggende i slake bukter oppstrøms flua.

– Du tar'n der, kommer det tørt fra Trond. Og han får rett: Ørreten tar i et rolig rullevak, og da jeg reiser stanga, er den fast. Men om den er sikkert krokert, er den langt fra berget. I tillegg til at bunnen er storsteinet, stikker mange steiner opp av vannet og gir fisken plenty muligheter til å vikle snøre og fortom rundt. Farvannet er renere på høyere vannføring, men det gjelder fortsatt å kjøre stramt. Jeg er glad for at den store flua tillater en fortomsspiss på 0,15 mm, og ikke 0,12, som gjerne må brukes til mindre fluer. De to nærmeste steinene kan jeg ikke hindre ørreten å gå bak, men her kan jeg løfte snøret over. Verre er det lenger nede, og nå vil den dit. Hele snøret pluss litt backing er ute, men det er fortsatt noen meter igjen til steinene da jeg kan stoppe utrasert og tvinge ørreten inn mot bredden. Lenger ned kommer den aldri, og selv om den fortsatt er sprek og flere ganger drar hele snøret av spolen, blir svømmeturene stadig kortere. Til slutt glir den inn over håvkanten. Som regel

FINMASKET: For å unngå hudskader er håv med knuteløs nett påbudt i Holselva. Med integrert vekt i skaftet, kan du også veie rekordfisken uten å plage den unødige mye.

1,8 KILO: For artikkelforfatteren ble denne ruggen, på tørrflue og firerstang, kåret til sesongens største fiskeopplevelse. Foto: Trond Andersson.

virker fisken større i vannet enn i håven, men denne gangen er det omvendt. Vi tippet den til rundt halvannen under kjøringen, men vekta viser 1,8. Man blir litt lurt fordi Holselv-ørreten er uvanlig feit og bred over ryggen.

...ER ALL TING GODT

Kroken med innklemt mothake er lett å løsne, og etter en hvil i håven, og en rask fotosession, stikker «kallosjen» frisk og rask tilbake til plassen sin. Jeg har lang vei hjem, og helt klar over at dette er en opplevelse jeg neppe kan høyne, velger jeg å gi meg på topp. Enda en fisk har begynt å vake regelmessig, men den får bli Tronds.

Jeg står ved bilen og pakker ned utstyr da mobilen piper for innkommet melding: «9 hg bibio». Mellom Geilo og Skurdalen ringer den, og Trond beretter opprømt om en på 2 kg akkurat.

– På flue?

– Nei, jeg har gått tilbake til mark!

Godt...